

כדי לגזור

קרקע למען

היאחזות

חדשה - הופעלה

בפעם הראשונה

במדינה מלחמה

ביולוגית

ל ביש ככותונת צחורה, כשהכאי פיה על ראשו מתבדרת ברוח, ניצב השייך סעדה חסן דייב בן ה-70, בשיפולי הגבעה הגולשת מכפרו, עקרבה, לעבר העמק הפורה. לפניו, כמו על כף היד, היתה פרושה הביקעה המכונה כפי בני המקום תל טאוויל, על שם התל העתיק המתנוסס במרכזה. כשמסביבה מתנשאים הרים צחיחים ושדופים, היתה הביקעה משובצת שתי וערב משבצות ירוקות וחור מות, שהעידו על פוריותה. רק מסביב לכיפה הקטנה של תל טאוויל עצמו,

לאחרונה החלו הכפריים המקומיים לרכוש טרקטורים, הרי בגרנות ניתן עדיין לראוי תם חובטים בחיטה כפי שעשו אבותיהם לפני מאות שנים.

לפני ששת הימים ישבו בעקרבה כעשרת אלפים נפש. רובם ככולם התפרנסו מחקרי לאות. קצת כרמי זיתים. קצת כבשים למרעה. קצת אדמות במורדות ההר. והמון אדמה פוריה בביקעה המכונה כפי בני טאוויל. שם היו המעינות ובורות המים. שם היו, לדבריהם, קרוב ל-145 אלף דונם קרקע, שעובדו בשקידה ובחריצות על-ידי חקלאי הכפר. מכל אלה נשארו להם כיום, בהערכה גסה ככל שהם מסוגלים להעריך, כ-15 אלף דונם. כעשירית השטח שעובדו לפני חמש שנים.

המלחמה פסחה על עקרבה, שבתקופת יוחנן החשמונאי שימשה שדה מערבה לאחד מקרבות הכיבוש המפורסמים שלו. אבל כמחצית מתושביה ארזו את מטלטליהם ונסו דרך מעבר הגייפטליק וגשר דמיה, בעקבות הצבא הירדני הנסוג. אלה שנשאו ארו המשיכו לעבד את השדות, לחרוש, לזרוע ולקצור, כפי שעשו כל חייהם. כי על תנובת האדמה הזאת הם חיים. אבל כשנה וחצי אחרי המלחמה ירדה על הנשארים בשורת איוב, אזורם היה אחד ממרחבי החדירה של החבלונים שחצו את הירדן וניסו להסתגל אל כפרי השומר רון. כתוצאה מכך נכללו חלק משדות עקרבה באזור הסגור, האסור לעיבוד חקלאי, עליו הכריז צה"ל מסיבות בטחוניות.

למרות שקרקעות תל טאוויל אינן מגיעות אל בקעת הירדן, וכינן לבין הביקעה מפריד הר סרבטה הגבוה, הן נכללו באיזור הבטחון של הירדן, שהגישה אליו

השייך של עקרבה לא האמין למראה עיניו: הם הרעינו את שדותינו!

היתה אסורה לכפריים. היתוו להם קו לאורך הביקעה ונאמר להם: "מכאן מזרחה אסור לכם לגעת באדמה. מכאן מערבה

נסיעה, נדמה כי עקרבה שייכת לכמה מאות לאחור. אין בה חשמל. את המים שואבים בה בדליים מבורות ובארות. ואם כי

עקרבה רחוקה לא רק מדרכי המלך, אלא גם מהמאה העשרים. למרות שהמרחק ממנה אל שכס אינו יותר מרבע שעה

הצהיבו השדות טרם זמנם. "שם!" אמר השייך כשהקמטים בפניו החרושים מתעמקים והולכים ועיניו היוקרות מתכסות בלחלוחית, "שם הכל כבר מת. שם השדות שהורעלו..."

עמדו לידו כמה מבני כפרו, צאן מרעיי תו. ניצב שם פתוח חוסיין חמדן, ראש המועצה המקומית של עקרבה, שלמרות תוארו מכיר במנהיגותו הבכירה של השייך, שהוא המנהיג הדתי והרוחני של בני הכפר. עמדו שם מורה, חקלאי, ועוד אחד מנכבדי הכפר, ועיניהם כלות ואינן שבירות מלראות את השדות המעובדים. הן שדות האבודים.

"זה האדמה שלנו" הם אמרו. "עכשיו לקחו לנו אותה. הצבא הניז את גבול השטח האסור. כל השדות האלה, שחרשנו וזרענו, אסור לנו לקצור אותם עכשיו." הם לא קיללו ולא גידפו. קשה היה למצוא בדבריהם שמץ של שינאה. אפילו לא נימה של קובלנה. הם רק עמדו והסתכלו בעיניים כמהות ומסרבות להשלים, כמי שמתו מונח לפניו. והמת היו השדות.

מה יאכלו

הכבשים?

קרבה רחוקה מהכביש הראשי המחבר את שכס וירושלים. היא רחוקה גם מדרך בקעת הירדן. רק מטיילים בודדים יגיעו אל הכפר המוסלמי, השוכן כ-15 קילומטר דרומית מזרחית לשכס, שבדיק לפני 2000 שנה. בתקופת ממלכתו של הורדוס, היתה העיר החשובה ביותר בין ירושלים לסבסטיה, היא שומרון.

עקרבה או עקרבתא, היא עקריים, היתה העורף העירוני של המבצר החשמונאי אלכסנדריון, ששלט על אחת מדרכי הגישה העיקריות מעמק הירדן אל מערב הארץ. עד היום מתנוססים חורבות אלכסנדריון במרומי הר סרבטה המחודד, המתנשא מעל תל טאוויל ומשקיף על זירת ההתרחשות שהחזירה אחרי אלפים שנה את עקרבה אל החדשות.

טורה: האדמות שעובדו על ידי בני כפרו ושנכללו בשטח הסיגור, שהוזרם על-ידי המימשל הצבאי, החץ בחלק השמאלי של התמונה מצביע על תל טאוויל, הניצב במרכז אדמות עקרבה. ה' מיועד להיאחזות חדשה. ליד התל ריסס מטוס את האדמות ברעל.

מקום הפשע

השייך סעדה חסן דייב, השייך של עקרבה והמנהיג הדתי והרוחני של בני הכפר המוסלמי השוכן מזרחית לשכס, ניצב במורדות כפרו ומצביע לעבר האדמה האסורה